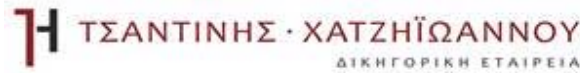

Βασίλειος Α. Χατζηϊωάννου
Δικηγόρος
Επίκουρος Καθηγητής Νομικής Σχολής Δ.Π.Θ.

ΟΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΙ ΙΣΧΥΡΙΣΜΟΙ ΣΤΗΝ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ

I. Εισαγωγή

Με την αναγκαστική εκτέλεση πραγματοποιείται θεμιτή επέμβαση στην περιουσία και δευτερευόντως στην ελευθερία του οφειλέτη, ώστε να ικανοποιηθεί η απαίτηση του δανειστή και να υλοποιηθεί το δικαίωμα δικαστικής προστασίας.

Στην διαδικασία της εκτέλεσης ισχύει, ως γνωστόν, το σύστημα των δικονομικών κυρώσεων για τα ελαπτώματα των πράξεων εκτέλεσης που απαγγέλλονται από το δικαστήριο, αντί του συστήματος των αυτόματων κυρώσεων του ουσιαστικού δικαίου. Επομένως, η ανακοπή κατά της εκτέλεσης αποτελεί το μοναδικό όχημα για την ακύρωση της ελαττωματικής πράξης της, δια του οποίου ο οφειλέτης, ο οποίος δεν ακούγεται πριν από την επιχείρηση οποιασδήποτε εκτελεστικής πράξης, έχει δικαίωμα δικαστικής προστασίας. Παράλληλα, η δίκη της ανακοπής και η εξ αυτής εξαγώμενη δικανική κρίση υπηρετεί την ασφάλεια δικαίου και την εξισορρόπηση των αντιτιθέμενων συμφερόντων δανειστών και οφειλέτη.

Με αυτά τα δεδομένα, η δίκη κατά της εκτέλεσης διακρίνεται για τις διαδικαστικές παρεκκλίσεις της, απόρροια αφενός του σκοπού της αναγκαστικής εκτέλεσης και αφετέρου του σκοπού της ίδιας της συγκεκριμένης δίκης.

Κατά τη φύση και το περιεχόμενό της η ανακοπή αποτελεί μέσο άμυνας κατά της εκτέλεσης. Οι αντιρρήσεις είναι άλλοτε αρνήσεις που αμφισβητούν τη συνδρομή των γενικών προϋποθέσεων της επισπευδόμενης εκτέλεσης ή των ειδικών προϋποθέσεων που ρυθμίζουν τη διαδικασία της συγκεκριμένης προσβαλλόμενης πράξης (λ.χ. ανυπαρξία εκτελεστού τίτλου, έλλειψη εκτελεστήριου τύπου, νομιμοποίησης, εννόμου συμφέροντος κ.λπ.). Άλλοτε είναι ενστάσεις, που στηρίζονται σε ουσιαστική ή δικονομική βάση και πληρούν το πραγματικό

αυτοτελούς κανόνα, αντίθετου προς τον βασικό, που επικαλείται ο ανακόπτων (λ.χ. ένσταση εξόφλησης, επίσχεσης, κατάχρησης δικαιώματος κ.α.).

Οι πραγματικοί ισχυρισμοί που στηρίζουν τις αντιρρήσεις αυτές και οι κανόνες προβολής τους αποτελούν το αντικείμενο της παρούσας εισήγησης.

II. Αντικείμενο δίκης ανακοπής

Η ανακοπή, αποσκοπώντας στην ακύρωση της πράξης εκτέλεσης, έχει διαγνωστική και ταυτόχρονα διαπλαστική λειτουργία με την εξαίρεση της αντίρρησης κατά ανυπόστατης πράξης εκτέλεσης, οπότε έχει αναγνωριστικό χαρακτήρα. Αποτελεί, επομένως, ένδικο βοήθημα και η ανακοπή διαρθρώνεται και περιλαμβάνει συγκεκριμένη ιστορική βάση και ορισμένο αίτημα. Μάλιστα, όπως συμβαίνει με την συγγενή κατά την λειτουργία της, διαπλαστική αγωγή, κάθε λόγος ανακοπής συνιστά ιδιαίτερη, αυτοτελή βάση και σε συνδυασμό με το ακυρωτικό αίτημα αποτελεί διακριτό αντικείμενο δίκης, σε σχέση με λοιπούς ενδεχόμενους λόγους ανακοπής. Λόγω των διακριτών αντικειμένων δίκης, περισσότεροι λόγοι ανακοπής σωρεύονται αντικειμενικώς (218). Οι λόγοι ανακοπής, ακόμα και όταν στρέφονται κατά της ίδιας πράξης εκτέλεσης, συνιστούν περισσότερες βάσεις (κεφάλαια), οι οποίες, εξ αιτίας της κοινότητας του σκοπού και του αντικειμένου τους, είναι αμοιβαίως επικουρικές, υπό την έννοια ότι εφόσον προγενεστέρως προβληθείς λόγος επιφέρει ακύρωση της πράξης εκτέλεσης, παρέλκει η εξέταση των λοιπών λόγων.

Η ανωτέρω οριοθέτηση του αντικειμένου της δίκης έχει ως συνέπεια ότι κάθε λόγος αποτελεί κύριο ζήτημα που παράγει δεδικασμένο υπό τους όρους του άρθρ. 322 §1 ΚΠολΔ. Όταν όμως ως λόγος ακύρωσης προβάλλεται π.χ. η ανυπαρξία της απαίτησης στην οποία στηρίζεται η εκτέλεση, κύριο ζήτημα παραμένει η ακύρωση της πράξης, με την ανυπαρξία της απαίτησης να αποτελεί προδικαστικό ζήτημα που παράγει δεδικασμένο υπό τους όρους του άρθρ. 331. Και αντιστρόφως, στο μέτρο που έχει παραχθεί δεδικασμένο και αποκλεισμός, για την απαίτηση κατ' άρθρ. 933 § 4, 330 και 633 §2 εδ. γ', η απαίτηση δεν συνιστά αντικείμενο της δίκης.

III. Αρχή συγκέντρωσης

Η προσβολή κάθε πράξης εκτέλεσης υπόκειται στις προθεσμίες του άρθ. 934. Μετά την άσκηση της ανακοπής είναι πιθανό να συμπληρωθεί η ανακοπή με νέους λόγους είτε οψιγενείς είτε προϋπάρχοντες. Επειδή κάθε νέος προβαλλόμενος λόγος ανακοπής συνιστά μεταβολή της βάσης της ανακοπής κι επομένως τα θεμελιωτικά του νέου λόγου πραγματικά περιστατικά επέχουν θέση ιστορικής βάσης αγωγής, ενδεχόμενοι νέοι λόγοι υπόκεινται στους περιορισμούς του συγκεντρωτικού συστήματος αλλά μπορούν να προβληθούν με ξεχωριστό δικόγραφο, που κατατίθεται στο δικαστήριο της ανακοπής και κοινοποιείται στον αντίδικο οκτώ τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συζήτηση (933 §1 εδ. τρίτο).

Καθώς αναφέρθηκα στην αρχή της συγκέντρωσης, κρίσιμη είναι η λειτουργία της στην περίπτωση της συνηθέστερης μορφής δικονομικής ακυρότητας πράξης εκτέλεσης του άρθ. 159 παρ. 3. Το δικαστήριο οφείλει να σταθμίσει να σταθμίσει αν η συγκεκριμένη παράβαση δικονομικής διάταξης επέφερε βλάβη στον διάδικο, δεδομένου ότι η τήρηση της παραβιασθείσης διατάξεως υπηρετεί πρωτίστως ιδιωτικά συμφέροντα. Για να είναι σε θέση το δικαστήριο να προβεί στην εν λόγω αξιολόγηση ο ανακόππων θα πρέπει να επικαλείται και να εξειδικεύει στην ανακοπή του την βλάβη του. Υποστηρίζεται ωστόσο και η άποψη ότι τα πραγματικά περιστατικά που εξειδικεύουν τη βλάβη μπορούν να προτείνονται κατά την συζήτηση της ανακοπής (Γέσιου-Φαλτσή Ι § 34 αριθ. 42, ΜονΠΠειρ 34/1986, Δ 1986.511).

IV. Οι λόγοι της ανακοπής ειδικότερα

Κατά το άρθ. 933 §1 αντιρρήσεις κατά της εκτέλεσης μπορούν να αναφέρονται είτε στο κύρος του εκτελεστού τίτλου είτε στη διαδικασία της εκτέλεσης είτε, τέλος, και στην ίδια την αιτούμενη απαίτηση. Η υπαγωγή ενός λόγου ανακοπής σε μία από τις προαναφερθείσες διαδικασίες έχει καθοριστική σημασία, διότι αφενός για κάθε κατηγορία λόγων προβλέπεται διαφορετική προθεσμία προσβολής και αφετέρου επειδή ειδικά για τους λόγους που αφορούν στην απαίτηση προβλέπεται ιδιαίτερη διαδικαστική μεταχείριση: αποκλεισμός της προβολής τους σε περίπτωση δεδουλευμένου (933 IV) και υποχρέωση παραχρήμα απόδειξης τους, όταν ανάγονται στην απόσβεσή της.

1. Λόγοι αφορώντες στην εγκυρότητα του τίτλου

η παντελής έλλειψη τίτλου μετά από αναστολή εκτελεστότητάς του ή εξαφάνισής του ύστερα από ευδοκίμηση ενδίκου μέσου,

τυπικά (εξωτερικά) ελαττώματα τίτλου: επίσπευση εκτέλεσης με μη προβλεπόμενο στο άρθ. 904 τίτλο, η μη περιαφή ή η αντικανονική περιαφή του εκτελεστήριου τύπου, η μη τήρηση των διατυπώσεων για την έκδοση του απογράφου, η ακυρότητα, πλαστότητα του εγγράφου του τίτλου

Ουσιαστικά (εσωτερικά) ελαττώματα του τίτλου: Η απαίτηση δεν είναι βέβαιη και εκκαθαρισμένη. Δεν προκύπτουν απ' αυτήν τα πρόσωπα υπέρ και κατά των οποίων μπορεί να επισπευσθεί η εκτέλεση. Είναι αντίθετη η εκτέλεση στην καλή πίστη και στα χρηστά ήθη λόγω μακρόχρονης αδράνειας ή αντιφατικής συμπεριφοράς του δικαιούχου.

2. Λόγοι αφορώντες στη διαδικασία της εκτέλεσης

Περιλαμβάνονται στην κατηγορία αυτή τυπικές αταξίες, παραλείψεις των προπαρασκευαστικών πράξεων ή εγγράφων, της προδικασίας και της κύριας διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης. Παραβάσεις της προδικασίας αφορούν στο κύρος της επιταγής προς εκτέλεση (στην επίδοση και το περιεχόμενό της) και στην εντολή προς εκτέλεση.

Περαιτέρω, κάθε ελάττωμα το οποίο εμφιλοχωρεί από την πάροδο των προθεσμιών εκούσιας συμμόρφωσης μέχρι την σύνταξη της έκθεσης πλειστηριασμού και κατακύρωσης που αποτελεί την τελευταία πράξη εκτέλεσης προς ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων.

Όλες οι αταξίες κατά την άμεση εκτέλεση προς παράδοση ή απόδοση κινητών ή ακινήτων που ολοκληρώνονται με μία πράξη (έκθεση αφαίρεσης και έκθεση αποβολής και εγκατάστασης, αντίστοιχα) μπορεί να στοιχειοθετήσουν λόγο ανακοπής κατά της εκτέλεσης.

3. Λόγοι αφορώντες στην απαίτηση

(α) Είδη λόγων

Οι λόγοι της ανακοπής ως προς την απαίτηση αντλούνται από το ουσιαστικό δίκαιο και στηρίζονται σε δικαιοκωλυτικά, δικαιοφθόρα αλλά και δίκαιοανασταλτικά περιστατικά. Έτσι, οι λόγοι ανακοπής αφορούν σε καταχρηστικές ενστάσεις που παρακωλύουν τη γένεση (λ.χ. εικονικότητα, αντίθεση στα χρηστά ήθη) και την απόσβεση (λόγω καταβολής, δόσεως ή υποσχέσεως αντί καταβολής (ΑΚ 419, 421) και λόγω δημόσιας κατάθεσης, λόγω ανανέωσης, συγχύσεως, άφεσης χρέους κ.λπ.). Επίσης οι γνήσιες ενστάσεις, αυτοτελείς και μη αυτοτελείς, μπορούν να αποτελέσουν περιεχόμενο της ανακοπής εκτέλεσης, όπως λ.χ. η παραγραφή (ΑΚ 272 Ι), η κατάχρηση δικαιώματος, ο συμψηφισμός (ΑΚ 441), η μείωση υπέρμετρης ποινικής ρήτρας (409), η δίζηση (ΑΚ 855, 1297), ο συμβιβασμός (ΑΚ 871) κ.ο.κ.

(β) Επιτρεπόμενες ενστάσεις όταν ο εκτελεστός τίτλος δεν είναι δικαστική απόφαση

Όταν η εκτέλεση επισπεύδεται με βάση συμβολαιογραφικό έγγραφο, με δικαστικό συμβιβασμό και εν γένει με τίτλο, που δεν παράγει ενέργεια δεδικασμένου, οι ενστάσεις προτείνονται κατ' αρχήν απεριορίστα. Η απαίτηση τότε μπορεί να καταστεί και αντικείμενο αναγνωριστικής αγωγής αρνητικής ή θετικής, οπότε επί παράλληλης συνδρομής των δικών, εφόσον προηγείται η αναγνωριστική αγωγή, η πρόοδος της δίκης της ανακοπής αναστέλλεται μέσω του άρθ. 249. Αν προηγείται η ανακοπή, με ένσταση εκκρεμοδικίας (222).

(γ) Επιτρεπόμενες ενστάσεις όταν εκτελεστός τίτλος είναι τελεσίδικη δικαστική απόφαση, διαιτητική απόφαση και διαταγή πληρωμής με ισχύ δεδικασμένου (ή σπανιότερα διαταγή πληρωμής επικυρωθείσα με τελεσίδικη επί της ουσίας απόρριψη της ανακοπής του 632).

Όταν η εκτέλεση επισπεύδεται με βάση δικαστική απόφαση ή διαταγή πληρωμής που παράγουν δεδικασμένο εμποδίζεται η προβολή **ήδη προταθεισών και κριθεισών ενστάσεων**. Για την επέκταση του δεδικασμένου στις προταθείσες ενστάσεις θα πρέπει, επομένως, αυτές να κρίθηκαν και να απορρίφθηκαν κατ' ουσίαν.

Αλλά και οι απορριφθείσες για τυπικό λόγο ενστάσεις καλύπτονται από το δεδικασμένο και δεν μπορούν να στηρίξουν λόγο ανακοπής, όταν καλύπτονται από αυτό, ανεξαρτήτως αν προτάθηκαν ή όχι.

Ωστόσο, δεν καλύπτεται από το δεδικασμένο και μπορεί, κατ' αρχήν, να προταθεί ως λόγος ανακοπής ένσταση που προταθηκε αλλά δεν εξετάσθηκε στην ουσία της είτε επειδή η αγωγή απορρίφθηκε για άλλους λόγους είτε η ίδια η ένσταση απορρίφθηκε για τυπικούς λόγους.

Μη προταθείσες ενστάσεις

Περαιτέρω, από το δεδικασμένο καλύπτονται ακόμη και ενστάσεις που δεν προτάθηκαν. Κατά τη νομολογία, ως μη προταθείσα ένσταση θεωρείται και εκείνη που προτάθηκε εκπρόθεσμα και γενικά η ένσταση που δεν εξετάσθηκε στην ουσία της. Πρόκειται για ενστάσεις καταχρηστικές (δηλαδή σ' αυτές που στηρίζονται σε απλό πραγματικό γεγονός), αλλά και για τις γνήσιες ενστάσεις, που **δεν στηρίζονται** σε αυτοτελές, αγωγήσιμο δικαίωμα (λ.χ. παραγραφής, διζήσεως, κ.λπ.) αλλά σε απλό πραγματικό γεγονός που στο πλαίσιο της αρχής της διαθέσεως ο οφειλέτης ανακόπτων όφειλε να είχε προβάλλει στην προηγηθείσα δίκη και δεν το έκανε. Οι ενστάσεις αυτές καλύπτονται, επομένως, από το δεδικασμένο είτε προταθούν είτε όχι, είτε απορριφθούν κατ' ουσία είτε και για τυπικούς λόγους, είτε αφορούν στο κύριο είτε αφορούν στο προδικαστικό ζήτημα. Καλύπτονται επίσης

από το δεδικασμένο, κι επομένως δεν προβάλλονται παραδεκτά ισχυρισμοί για διαπλαστικά δικαιώματα που συγκροτούν αντίρρηση κατά της απαίτησης, εφόσον κατά την διαγνωστική δίκη συνέτρεξαν όλες οι προϋποθέσεις για την άσκησή τους κι αυτά δεν ασκήθηκαν. Τέτοιες ενστάσεις είναι, ενδεικτικά, η ακύρωση λόγω πλάνης, απάτης ή απειλής (ΑΚ 140, 147, 150), η μείωση της ποινικής ρήτρας (ΑΚ 409), η μείωση του τιμήματος της πώλησης ή του εργολαβικού ανταλλάγματος, η υπαναχώρηση κλπ.

Δεν καλύπτονται από το δεδικασμένο μη προταθείσες ενστάσεις:

- που βασίζονται σε οψιγενή περιστατικά, που δεν μπορούσαν αντικειμενικά να προταθούν κατά τη διάρκεια της προηγούμενης δίκης (330§1),
- γνήσιες ενστάσεις, που θεμελιώνονται σε αυθύπαρκτο δικαίωμα, το οποίο μπορεί να ασκηθεί με αυτοτελή κύρια αγωγή (330.2), δηλαδή οι μη προταθείσες στη διαγνωστική δίκη ενστάσεις της επίσχεσης (ΑΚ 325), του μη εκπληρωθέντος συναλλάγματος, του συμψηφισμού (ΑΚ 440) κ.α. Ωστόσο, θα πρέπει η άσκηση του κρίσιμου αυτού δικαιώματος να μην οδηγεί σε παραδοχή έννομης συνέπειας, που αντιφάσκει στο υπάρχον δεδικασμένο. Π.χ. η μη προταθείσα στη διαγνωστική δίκη ένσταση δικαιωματικής νομής ή κατοχής (ΑΚ 1095), αφού είναι αντίθετη λογικά και τελολογικά στο δεδικασμένο περί την ύπαρξη της αξίωσης απόδοσης του πράγματος του κυρίου (ΑΚ 1094).

(δ) Αποκλειόμενες ενστάσεις όταν ο εκτελεστός τίτλος είναι προσωρινός εκτελεστή απόφαση

Όταν επισπεύδεται αναγκαστική εκτέλεση με προσωρινώς εκτελεστή απόφαση, δεν συντρέχει περιθώριο παρεμπόδισης ενστάσεων ένεκα δεδικασμένου και αποκλεισμού. Ωστόσο, όπως υποστηρίζεται, δεν είναι φρόνιμο να επιτραπεί απεριόριστη επίκληση πραγματικών ισχυρισμών κατά της απαίτησης. Πριν το ν. 4335/2015 ο αποκλεισμός των αντιρρήσεων αυτών επιτυγχανόταν με την ρύθμιση του καταργηθέντος μετά το ν. 4335 άρθρου 269. Υπό το ισχύον νομοθετικό καθεστώς θα πρέπει να γίνει η εξής διάκριση, ώστε να εξυπηρετείται η ίδια τελολογία: (α) Αν η προσωρινός εκτελεστή απόφαση εκδόθηκε ερήμην, οι

ισχυρισμοί αυτοί προβάλλονται χωρίς περιορισμούς, (β) αν η προσωρινός εκτελεστή απόφαση εκδόθηκε αντιμωλία των διαδίκων, ο εναγόμενος οφειλέτης θα πρέπει να έχει το δικαίωμα ελεύθερης επιλογής. Έτσι, αν ασκήσει πρώτα έφεση, η μεταγενέστερη ανακοπή με λόγο επίσης την ανυπαρξία της εκτελούμενης αξίωσης θα προσκρούσει στην απουσία εννόμου συμφέροντος. Ενδεχόμενη επιστράτευση του άρθ. 249 κι εδώ δεν αποκλείεται. Αναστολή της εκτέλεσης δικαιολογείται στο πλαίσιο των άρθ 912 και 913.

V. Κατά στάδια προβολή ισχυρισμών

Η ανάγκη ταχείας εμπέδωσης ασφάλειας δικαίου επιβάλλει την αποφυγή διαιώνισης του σταδίου των δικών περί την εκτέλεση. Στο πλαίσιο αυτό ο χρονικός περιορισμός της δυνατότητας προσβολής των πράξεων της εκτέλεσης οδήγησε στην καθιέρωση του συστήματος υποχρεωτικής σταδιακής προσβολής των αντιρρήσεων, υπό την έννοια ότι ισχυροποιούνται οι πράξεις εκτελέσεως κατά στάδια. Με την πάροδο της προθεσμίας κάθε σταδίου να καθίστανται απρόσβλητες οι πράξεις του σταδίου αυτού, το δε ελάττωμά τους να μην επιδρά στο κύρος των πράξεων του μεταγενέστερου σταδίου.

Με το ν. 4335/2015 καθιερώθηκαν δύο τέτοια στάδια, για τον έλεγχο των πράξεων αφενός μέχρι τον πλειστηριασμό και αφετέρου μετά τον πλειστηριασμό.

Στην διαδικασία εκτέλεσης προς ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων, το πρώτο στάδιο (934 I στοιχ. α) διαρκεί μέχρι και την 45^η ημέρα από την ημέρα της κατάσχεσης. Το στάδιο αυτό αφετηριάζεται από την γνώση του καθ' ου. Η γνώση αυτή εξασφαλίζεται με την επίσημη επίδοση στον ίδιο του αντιγράφου της κατασχετήριας έκθεσης. Αν όμως είναι απών κατά την κατάσχεση ή δεν είναι δυνατή η άμεση κατάρτιση του αντιγράφου της κατασχετήριας έκθεσης επακολουθεί επίδοση του αντιγράφου αυτού στον καθ' ου η εκτέλεση οφειλέτη το αργότερο την επόμενη ημέρα της κατάσχεσης (αν αυτός έχει την κατοικία του στην περιφέρεια του δήμου, όπου έγινε η κατάσχεση), διαφορετικά, μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την περάτωση της κατάσχεσης (955 I, 995 I). Αν αυτός παρίσταται κατά την κατάσχεση, αλλά αρνείται να παραλάβει το αντίγραφο της έκθεσης, η

αφετηρία θα είναι η ίδια η ημέρα περάτωσης της κατάσχεσης. Ομοίως, στην κατάσχεση εις χείρας τρίτου η προθεσμία αρχίζει από την επίδοση του κατασχετηρίου στον οφειλέτη. Στην κατάσχεση ειδικών περιουσιακών στοιχείων (1022 επ.) η προθεσμία των σαράντα πέντε (45) ημερών αρχίζει από την επίδοση στον καθ' ου της απόφασης που επιτρέπει την κατάσχεση (1023).

Στο πρώτο αυτό στάδιο προσβάλλονται:

- όλα τα διαδικαστικά ελαττώματα από τη σύνταξη της επιταγής προς εκτέλεση, κατά του κύρους του εκτελεστού τίτλου, μέχρι και τη δημοσίευση του αποσπάσματος της κατασχετήριας έκθεσης στην ιστοσελίδα δημοσιεύσεων πλειστηριασμών του Δελτίου Δικαστικών Δημοσιεύσεων του ΤΑΝ-ΕΤΑΑ, καθώς και κατά της εκτελούμενης απαίτησης.
- ελαττώματα της κατάσχεσης εις χείρας τρίτου
- Ενδεχόμενες αντιρρήσεις κατά της απαίτησης.

Το δεύτερο στάδιο διαρκεί μέχρι την 30^η ημέρα από την ημέρα του πλειστηριασμού ή αναπλειστηριασμού, αν πρόκειται για κινητά και μέχρι την 60^η ημέρα από την μεταγραφή της περίληψης της κατακυρωτικής έκθεσης αν πρόκειται για ακίνητα. Ως τελευταία πράξη εκτέλεσης επί κινητού ορίζεται ρητά (934 §2) η σύνταξη της έκθεσης πλειστηριασμού και κατακύρωσης, ενώ επί ακινήτου η μεταγραφή της κατακυρωτικής έκθεσης.

Αντιρρήσεις κατά του πλειστηριασμού αφορούν σε ελαττώματα ή πλημμέλειες διεξαγωγής αυτού του ίδιου του πλειστηριασμού ή σε ελαττώματα της προδικασίας του ή στο γεγονός ότι ενδιάμεσες πράξεις της εκτελεστικής διαδικασίας (επιταγή, κατάσχεση, περίληψη κατασχεσεως) ακυρώθηκαν τελεσιδικώς ήδη πριν από τη διενέργειά του. Με τη σχετική ανακοπή επιζητείται η ακύρωση της εκθέσεως πλειστηριασμού και κατακύρωσεως, εξ αιτίας των ανωτέρω ελαττωμάτων. Θεμελιώδης καινοτομία του ΚΠολΔ είναι το απαράδεκτο της προσβολής του πλειστηριασμού για ακυρότητες, που εντοπίζονται σε προγενέστερο στάδιο. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία προσβολής του πλειστηριασμού, εξυγιαίνονται όχι μόνον οι πλημμέλειες της διεξαγωγής του, αλλά και οι επιμέρους πράξεις της

εκτελεστικής διαδικασίας που προηγήθηκαν αυτού. Το αποτέλεσμα αυτό επέρχεται μάλιστα και αν η ακυρότητα της προγενέστερης πράξης πιστοποιήθηκε με δικαστική απόφαση, που εκδόθηκε πριν ή μετά τη διενέργειά του.

Στο σημείο αυτό αξίζει να σημειωθεί ότι η περίληψη της κατακυρωτικής έκθεσης προσβάλλεται με ανακοπή τόσο ως τελευταία πράξη εκτέλεσης χρηματικής απαίτησης αλλά, ταυτόχρονα, και ως εκτελεστός τίτλος της νέας και αυτοτελούς άμεσης εκτέλεσης για την εγκατάσταση του υπερθεματιστή στο ακίνητο που εκπλειστηριάσθηκε (943), εφόσον αυτό δεν αποδίδεται από τον προηγούμενο κάτοχό του.

Στην διαδικασία *άμεσης εκτέλεσης*, το πρώτο στάδιο διαρκεί μέχρι την 30^η ημέρα από την επίδοση της επιταγής στον καθ' ου η εκτέλεση, εντός της οποίας προβάλλονται οι σχετικές αντιρρήσεις. Στο στάδιο αυτό προβάλλεται και ενδεχόμενος λόγος ανακοπής, που αφορά στην απαίτηση. Επειδή στην άμεση εκτέλεση, πρώτη και συνάμα τελευταία πράξη εκτέλεσης θεωρείται η έκθεση αφαίρεσης του κινητού και η έκθεση αποβολής κι εγκατάστασης επί ακινήτου, αντίστοιχα, λόγος ως προς το κύρος της πράξης προσβάλλεται μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από τον χρόνο διενέργειάς της. Κι εδώ είναι επιβεβλημένη η επίδοση των εκθέσεων στον απόντα οφειλέτη και η εκκίνηση της προθεσμίας από την επίδοση αυτή.

Οι προθεσμίες του άρθρου 934 ισχύουν αποκλειστικά για τις ανακοπές του άρθρου 933 και όχι για την κατ' άρθρο 936 ανακοπή του τρίτου και για τις άλλες δίκες της εκτέλεσης, ούτε στις αντιρρήσεις, που ασκούνται κατά της διοικητικής εκτέλεσης του ΚΕΔΕ, λόγω της ειδικής ρύθμισης του άρθ. 75 ΚΕΔΕ (ενόψει και της επιφύλαξης του άρθ. 89 ΚΕΔΕ).

Συνέπεια μη τήρησης των προθεσμιών

Αν η ανακοπή δεν ασκηθεί μέσα στις ανωτέρω προθεσμίες, η ακυρότητα θεραπεύεται. Οι ελαττωματικές ενδιάμεσες πράξεις της εκτέλεσης που δεν ακυρώθηκαν τελεσιδικώς ως τη διενέργεια του πλειστηριασμού, θεωρούνται πλέον ισχυρές και δεν μπορούν να βλάψουν το κύρος. Αν δεν απαγγελθεί λοιπόν η

ακυρότητα της εκθέσεως κατασχέσεως ως τον πλειστηριασμό, δεν μπορεί το σχετικό ελάττωμα να θεμελιώσει λόγο ακυρώσεως του πλειστηριασμού. Ωστόσο, επιτρέπεται η προσβολή του πλειστηριασμού εντός της προθεσμίας του άρθρου 934 Ι στοιχ. β, αν εκκρεμεί ήδη ανακοπή για ακύρωση διαδικαστικής πράξης της προδικασίας του πλειστηριασμού, υπό τον όρο έκδοσης απόφασης που θα απαγγέλει την ακυρότητα της πράξεως αυτής (69 §1 δ').

Συγκέντρωση των λόγων της ανακοπής

Με το άρθρ. 935 καθίσταται υποχρεωτική η σύρρευση στο ίδιο δικόγραφο της ανακοπής (καθώς και στο δικόγραφο των πρόσθετων λόγων της) όλων των λόγων ανακοπής προς ακύρωση της ίδιας ή και διαφορετικής πράξεως εκτελέσεως που προσβάλλεται εντός του αυτού σταδίου. Για τον αποκλεισμό των νέων λόγων ανακοπής θα πρέπει αυτοί να είχαν ήδη γεννηθεί κατά την άσκηση της ανακοπής και να ήταν σε θέση ο ανακόπτων να τους προτείνει ακόμη και με το δικόγραφο των πρόσθετων λόγων. Επομένως, ο αποκλεισμός δεν περιλαμβάνει και τους λόγους που από αντικειμενική αδυναμία δεν μπόρεσε να προβάλει ο ανακόπτων, λ.χ. επειδή δεν μπορούσε να τους αποδείξει παραχρήμα ή επειδή δεν είχαν αυτοί γεννηθεί.

Μη εγκαίρως προβληθέντες λόγοι ακύρωσης της συγκεκριμένης πράξης στη δίκη της ανακοπής αποσβέννυνται και δεν μπορούν να προβληθούν σε μεταγενέστερη δίκη, ακόμα και αν σώζεται προθεσμία και ακόμα και αν δεν καλύπτονται από δεδικασμένο. Το απαράδεκτο τέτοιων βραδέως προβαλλόμενων λόγων ανακοπής λαμβάνεται και αυτεπαγγέλτως υπόψη και βρίσκει συνήθως εφαρμογή στο πλαίσιο μεταγενέστερης δίκης ανακοπής του άρθρου 933 ή του άρθρου 583 ή ακόμα και στο πλαίσιο νέας διαγνωστικής δίκης, που άνοιξε με αρνητική της απαίτησης αναγνωριστική αγωγή. Πάντως τα υποκειμενικά όρια του άρθρου 935 καλύπτουν τον ίδιο τον ανακόπτοντα της προηγούμενης ανακοπής και όχι τρίτο δανειστή του.

Η απόδειξη των λόγων ανακοπής

Κατ' αρχάς οι λόγοι ανακοπής υπόκεινται στην εν μέρει ελεύθερη απόδειξη της ειδικής διαδικασίας των περιουσιακών διαφορών με την οποία δικάζονται, με τον

σημαντικό περιορισμό της παραχρήμα απόδειξης των λόγων που αφορούν στην απόσβεση της απαίτησης. Αν δεν αποδεικνύονται με έγγραφα ή δικαστική ομολογία οι αποσβεστικοί ισχυρισμοί, δεν είναι απλώς αναπόδεικτοι αλλά δεν επιτρέπεται να προταθούν στη δίκη, ακόμη και όταν χωρούσε τυπικώς απόδειξη με τα άλλα αποδεικτικά μέσα.

Ο περιορισμός της παραχρήμα απόδειξης αφορά σε ισχυρισμούς, που δεν καλύπτονται από το δεδικασμένο. Και τούτο, διότι οι αντιρρήσεις που έχουν ήδη καλυφθεί από το δεδικασμένο, είναι έτσι κι αλλιώς απαράδεκτες και δεν τίθεται καν θέμα απόδειξης. Από πρακτική άποψη η διάταξη έχει σημασία στις δίκες περί την εκτέλεση με βάση εκτελεστούς τίτλους, που δεν παράγουν δεδικασμένο (συμβιβασμός, συμβολαιογραφικά έγγραφα κ.λπ.), ενώ στους εκτελεστούς τίτλους, που παράγουν δεδικασμένο ο περιορισμός αφορά μόνον όταν δεν καταλαμβάνονται από αυτό, π.χ. σε λόγους που βασίζονται σε οψιγενείς ισχυρισμούς (π.χ. εξόφληση μετά την τελεσιδικία της απόφασης) και σε ισχυρισμούς, που δεν προβλήθηκαν στη σχετική δίκη επί της οποίας εκδόθηκε η εκτελούμενη απόφαση και στηρίζονται σε αυτοτελές αγωγίμο δικαίωμα (330§2) (π.χ. συμψηφισμός).

Τέτοιοι ισχυρισμοί είναι αυτοί που στηρίζουν τους αποσβεστικούς λόγους των ενοχών (ΑΚ 416-454). Η νομολογία επεξέτεινε τον κανόνα της παραχρήμα απόδειξης και στους παρακωλυτικούς της άσκησης του δικαιώματος ισχυρισμούς με προεξάρχοντα αυτόν εκ του άρθ. 281 ΑΚ (πράγμα που είναι αδύνατο στην πράξη να συμβεί). Το απαράδεκτο των αποσβεστικών ισχυρισμών εκτείνεται και στις αντενστάσεις του καθ' ου η ανακοπή, όταν αυτές έχουν αποσβεστικό χαρακτήρα, λ.χ. αντένσταση συμψηφισμού εκ μέρους του ανακόπτοντος. Στον περιορισμό δεν υποβάλλονται οι ισχυρισμοί, που αφορούν στη γένεση της απαίτησης (εικονικότητα, ακυρότητα, ακυρωσία) ή στην διαδικασία της αν. εκτέλεσης.

Η συγκεκριμένη ρύθμιση είναι κατάλοιπο άλλων εποχών. Μάλιστα, με την χορήγηση από τη ΟΛΑΠ 49/2005 στον οφειλέτη δυνατότητας αποζημίωσης για

άδικη εκτέλεση κατά παρέκκλιση του άρθ. 940 §3, η αντιδικία διαιωνίζεται με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την ασφάλεια δικαίου.